

SİYASET PSİKOLOJİSİ KAPSAMINDA TÜRKÇE YAYIMLANMIŞ ARAŞTIRMA ve YAZILAR

Dr. Psk. Derya Hasta

Bu çalışmada, Türkiye’de yayımlanan psikoloji dergilerinde ve “Ulusal Psikoloji Kongresi” kitaplarında yer alan, siyaset psikolojisi kapsamında ele alınabilecek derlemelerin, araştırmaların ve çeviri makalelerin bibliyografyası verilmektedir. Kuşkusuz, çalışmada ulaşılabilecek en kolay kaynaklara gidildiği için, söz konusu yayınların dışındaki dergi ve kitaplarda yer alan ilgili pek çok çalışma ile siyaset psikolojisi kapsamında yapılmış çok sayıda yüksek lisans ve doktora tezi dizin dışı kalmıştır. Burada oluşturulan bibliyografyanın amacı, siyaset psikolojisine ilgi duyan bireylere sınırlı da olsa bu alanda yapılan araştırmaların genel bir görünümünü sunmaktır. Daha sonraki çalışmalarda, tezlerin, alan dışındaki yayınların ve Türkiye’de yapılmış, ancak yabancı dergi ve kitaplarda yer almış araştırmaların da dikkate alınması çok daha yararlı olacaktır.

Dizinde yer alan kaynaklar, Türk Psikoloji Dergisi, Türk Psikoloji Yazıları, Türk Psikoloji Bülteni ve son yıllarda yayınlanan Ulusal Psikoloji Kongresi kitaplarından alınmıştır. Ek olarak, Durak Batıgün’ün (2005), “Türkiye’de Ergenlik Dönemi Araştırmaları Konu ve Yazar Dizini” kitabından yararlanılmıştır. Kaynakların yazımında ise, dergilerde ve editörlü kitaplarda yayınlanan makaleler söz konusu olduğunda, Kökdemir ve arkadaşlarının (2004), “Akademik Yazım Kuralları Kitapçığı” dan yararlanılmıştır. Ancak, kongrelerde sözel bildiri, konferans, panel, özel oturum ve poster olarak yapılan sunumlar için, araş-

tırmanın sunum şeklini belirten bir yöntem tercih edilmiştir. Çeviri makalelerde ise, kolaylık sağlanması açısından önce makalenin Türkçe çevirisinin künyesi, hemen ardından da özgün kaynağının künyesi verilmiştir.

Yukarıda belirtildiği gibi bibliyografyanın hazırlanmasında yararlanılan dergilerden biri “Türk Psikoloji Dergisi”dir. Bilindiği gibi, bu dergide daha çok Türkiye’de yapılan görgül araştırmalar yayınlanmaktadır. Bu nedenle, Türk Psikoloji Dergisi’nde, bugüne kadar siyaset psikolojisi kapsamında değerlendirilebilecek az sayıda makalenin (Arkonaç, 1987; Dalmış ve İmamoğlu, 2000; Göregenli, 1995) yer alması dikkate değerdir. Bu durum, siyaset psikolojisi alanında yapılmış görgül araştırmalara dayanan makalelerin eksikliğini gözler önüne sermektedir.

Dizinde yer alan araştırmaların içerikleri gözden geçirildiğinde ise, en fazla sosyal kimlik ve gruplar arası ayrımcılık konularının incelendiği anlaşılmaktadır. Türkiye’nin sosyal yapısı, tarihsel süreçte yaşanan dini ve etnik çatışmalar dikkate alındığında bu sonuç doğaldır. Ancak, dizinde, son yıllarda izlenen küresel politikaların yol açtığı çevresel sorunlara değinen herhangi bir araştırmaya rastlanmamaktadır. Oysa, hepimizin bildiği gibi, içinde yaşadığımız dünyanın ve gelecek nesillerin varlığını sürdürebilmesi, söz konusu çevresel sorunlara sahip çıkmayı gerektirmektedir. Sonraki çalışmalarda, siyaset ve çevresel sorunlar arasındaki ilişkinin üzerinde durulması, ilgili sorunların, psikolojik kaynaklarının saptanması ve önlenmesi konusunda oldukça yol gösterici olacaktır. Ayrıca, yurt dışında, siyasete yön veren siyasetçilerin düşünce yapıları ve siyasal görüşlerini inceleyen araştırmalar (örneğin, Tetlock, 1983; Tetlock, 1984) oldukça popülerdir. Ülkemizde ise, doğrudan siyasetçiler üzerinde yapılmış psikolojik bir araştırma ile karşılaşmamıştır. Farklı

görüşleri temsil eden siyasetçileri, siyasal konulara bilişsel yaklaşımları açısından karşılaştırmak, bu bağlamda büyük katkı sağlayacaktır. Ek olarak, söylemlerin siyasal karmaşıklık düzeyinin, üstlenilen siyasal role göre değişebileceği varsayıldığında (Tetlock, 1984), hükümette ve muhalefette yer alan siyasetçilerin konuşmalarının, karmaşıklık açısından farklılaşıp farklılaşmadığı da ilginç bir araştırma konusu olacaktır. Ayrıca, aşağıdaki dizinde yer alan araştırmaların da, alanda çalışmak isteyenlere, yeni araştırma sorularının belirlenmesinde yardımcı olacağı umulmaktadır.

Kaynaklar

- Arkonaç, S. A. (1987). Sosyal kimlik teorisi ve Social Identity Inventory (Sosyal Kimlik Envanteri, metodu). *Türk Psikoloji Dergisi*, 6 (21), 16-18.
- Dalmış, İ., & İmamoğlu, E. O. (2000). Yetişkinlerin ve üniversite öğrencilerinin sosyo-politik kimlik algıları. *Türk Psikoloji Dergisi*, 15 (46), 1-18.
- Durak Batıgün, A. (2005). *Türkiye’de ergenlik Dönemi Araştırmaları Konu ve Yazar Dizini*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği.
- Göregenli, M. (1995). Kültürümüz açısından bireycilik-toplulukçuluk eğilimleri: Bir başlangıç çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 10 (35), 1-14.
- Kökdemir, D., Demirutku, K., Çırakoğlu, O.C., Işın, G., Muratoğlu, B., Sayın, P., & Yeniçeri, Z. (2004). *Akademik Yazım Kuralları Kitapçığı*. Ankara: Başkent Üniversitesi.
- Tetlock, P. E. (1983). Cognitive style and political ideology. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45, 118-126.
- Tetlock, P. E. (1984). Cognitive style and political belief systems in the British house of commons. *Journal of Personality and Social Psychology*, 46 (2), 365-375.

Siyaset Psikolojisi Bibliyografyası

Araştırmalar

- Acar, F., Ertürk Y., & Bolak Boratav, H. (2004). Kadına yönelik ayrımcılık ve şiddet: Türkiye’deki durum (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Antar, S., Özen, Ş., Altındağ, A., & Özbulut, Ö. (1999). İç Göç Yaşamış Bir Grup Öğrencide
- Anksiyete, Depresyon ve Ruhsal Belirti Düzeyleri. *VII. Anadolu Psikiyatri Günleri Bilimsel Çalışmaları Kitabı*, Diyarbakır, 31.
- Arkonaç, S. A. (1987). Sosyal kimlik teorisi ve Social Identity Inventory (Sosyal Kimlik Envanteri, metodu). *Türk Psikoloji Dergisi*, 6(21), 16-18.
- Arslan, S. (2002). Makyavelizmle yabancılaşma, bireycilik/toplulukçuluk eğilimleri ve demografik değişkenler arasındaki ilişki (Sözel Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Arslan, S. (2004). Sosyal/siyasal katılımıcılığın bazı psikolojik değişkenlerle ilişkisi (Sözel Bildiri),
- XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.

- Aygün, Z.K. (2000). Üniversite Gençliğinin Bireycilik-Toplulukçuluk Eğilimleri Açısından Değerlendirilmesi: Bir Ön Çalışma. XI. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları, İzmir, 7.
- Batur, S. (2004). Türkiye’de psikolojinin kurumsallaşmasında toplumsal-politik belirleyenler (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Batur, S. (2004). “Sakıncalı psikoloji”-Muzaffer Şerif Başoğlu ve Sadrettin Celal Antel’in görevlerinden uzaklaştırılmaları örneğinde politika ve psikoloji ilişkisi (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Bikmen, N., & Sunar, D. (2002). Milli kimlik ve etnik önyargı: Bir Türk örnekleme (Poster Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Bolak, Boratav, H. (2002). Kentin kıyısında genç olmak: Sosyal temsiller ve kimlikler (Sözel Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Dalmış, İ., & İmamoğlu, E. O. (2000). Yetişkinlerin ve üniversite öğrencilerinin sosyo-politik kimlik algıları. *Türk Psikoloji Dergisi*, 15 (46), 1-18.
- Demir, İ. (2004). Denetim odağı ve otoriteryanizm (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Ertübey, C., & Rusell, R. (1998). Denetim algısının (inancın) din ve diğer kültürel değişkenlerle ilişkisi: Kültürlerarası karşılaştırma (Sözel Bildiri), X. Ulusal Psikoloji Kongresi, Eylül 1998, Ankara.
- Göral, F. S. (2004). Psikolojinin barışa katkısı olabilir mi? Yansıtımlı özdeşim kavramının etnisite olgusunu anlamada kullanılması (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Göregenli, M. (1995). Kültürümüz açısından bireycilik-toplulukçuluk eğilimleri: Bir başlangıç çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 10 (35), 1-14.
- Göregenli, M., Teközel, M., & Meşe, G. (2002). 11 Eylül sonrasında teröre yönelik tutumlar (Sözel Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Göregenli, M. (2004). Şiddet ve işkencenin meşrulaştırılması süreciyle ilişkili sosyal psikolojik boyutlar (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Güldü, Ö. (1998). *Aşırı Uçlarda Siyasal Tutuma Sahip Üniversite Öğrencilerinin Bazı Psikolojik Değişkenler Açısından Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güldü, Ö., & Dönmez, A. (1998). Aşırı uçlarda siyasal tutuma sahip üniversite öğrencilerinin bazı psikolojik değişkenler açısından karşılaştırılması (Sözel Bildiri), X. Ulusal Psikoloji Kongresi, Eylül 1998, Ankara.
- Gün, Z. (2004). Psikolojide göç çalışmalarına giriş (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.

- Güngör, S.G., Sunar, D., & Ataca, B. (2004). Değişik Gruplarla İlgili Kalıpyargıların İçeriği ve Duygular: Yapısal Bir Modelin Sınanması (Poster Bildiri). XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Harlak, H., & Meşe, G. (1994). VIII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları Y. Topsever, M.
- Göregenli, (Ed.), *Farklı uluslara ilişkin tepkiler ve bilişsel organizasyonu* içinde (68-78). İzmir: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Harlak, H. (1998). Toplumumuzun değişik kesimlerinde çeşitli milletlere yönelik stereotiplerin incelenmesi (Sözel Bildiri), X. Ulusal Psikoloji Kongresi, Eylül 1998, Ankara.
- Hasta, D. (2002). *Yetkeci Kişilik ve Siyasal Düşünce Karmaşıklığı ile Siyasal İdeoloji Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hasta, D. (2002). Yetkeci kişilik ve bilişsel karmaşıklık düzeyi ile siyasal ideoloji arasındaki ilişki (Sözel Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Güncel Sorunlar ve Psikoloji", Eylül 2002, Ankara.
- Hesapçı, Ö. (2004). Bireysel kültürel değerler ve tutum değiştirme (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Kahraman, R.(2004). Göçün sosyal yönü (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Karataş, F. (2001). *Ergenlik Dönemindeki gençlerde Sosyal Sorumluluk, Demokratik Düşünce ve Başkalarını Kabullenme Değişkenleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karaçanta, H. (2002). *Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Baskınlık Yönelimi ve Bazı Değişkenler Açısından Karşılaştırılması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karaçanta, H. (2002). Üniversite öğrencilerinin sosyal baskınlık yönelimi ve başka bazı değişkenler açısından karşılaştırılması (Poster Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Güncel Sorunlar ve Psikoloji", Eylül 2002, Ankara.
- Karaçanta, H., & Hasta, D. (2004). Siyasal görüşleri farklı üniversite öğrencilerinin bazı değişkenler açısından karşılaştırılması (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Kaya, A. G., & Ömüriş, E. (2004). Sosyal tehdit ve sosyal güvenliğin ideolojik tutumlar üzerindeki etkileri (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Kaya, M., Güneş, G., Kaya, B. Ve Pehlivan, E. (2004). Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Boyun Eğici Davranışlar ve Şiddetle İlişkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 5(1), 5-10.
- Kaya, Ş., & İvecen, Ş. (2004). İstanbul Süryani Ortodoks cemaatinin sosyal kimliklerinin yapısı (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.

- Kaygusuz, C. (2002). Küresel dünya, kökleşen sorunlar ve psikoloji (Sözel Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Kaygusuz, C., & Aşkın, M. (2002). Üniversite öğrencilerinin otoriteryan özelliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi (Sözel Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Kaygusuz, C. (2004). Küreselleşme çağında barış: Kiminle, nasıl? (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Meşe, G. (1998). Farklı kimlik gruplarına aidiyet temelinde yaşam stilleri (Sözel Bildiri), X. Ulusal Psikoloji Kongresi, Eylül 1998, Ankara.
- Narter, M. (2002). Cumhuriyet ve gençlik (Poster Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Öcal, T. (2004). Ermenilerin sosyal baskınlık yönelimleri ile cinsiyet ayrımcılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Özgün, S., Arıkan, B., Aydın, İ., Demirgil, A., Şenyuva, G., Uğur, I., & diğer. (2004). Sosyal kategorizasyon sürecinin iletişim etkinliği parametrelerine etkisi (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Özgüven, İ. E. (2000). Üniversite öğrencilerinin 2000’li yıllara ilişkin beklentileri (Poster Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Paker, O. (1994). İç grup-dış grup değerlendirmelerinde bağlama göre farklılaşmalar: Değerlendirmeler ile atf karmaşıklığı arasındaki ilişkiler (Sözel Bildiri), VIII. Ulusal Psikoloji Kongresi, Eylül 1994, İzmir.
- Rüstemli, A., Mertan, B., & Çiftçi, O. (1996). IX. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmalar. G.
- Fişek, (Ed.), *Kuzey Kıbrıs örnekleminde grup-içi ve grup-dışı algılar* içinde (I. Baskı) (104-112). İstanbul: Türk Psikologlar Derneği.
- Sevinçok, L. (2002). Şiddetin sosyal, politik ve psikolojik yönleri (Panel), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Güncel Sorunlar ve Psikoloji”, Eylül 2002, Ankara.
- Sipahi, C. A. (1997). *Göçmen Olan ve Olmayan Ortaokul Öğrencilerinin Uyum Düzeyleri (Ankara İlinde Bir İnceleme)*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi EPH.
- Su, G. (2004). Dine yaklaşım biçimleri ve kişilik (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Sungur, M. Z., Kıran, E., & Gerçek, S. (2004). ABD-İrak Savaşının ergenler üzerindeki etkileri (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi “Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın”, Eylül 2004, İstanbul.
- Teközel, İ. M., & Bilgin, N. (1998). Sosyal kimlik perspektifi, stereotipler ve sosyal karşılaştırma gruplararası karşılaştırma çerçevesi

- sinde ulusal aidiyet grubunun konumlanması üzerine bir araştırma (Sözel Bildiri), X. Ulusal Psikoloji Kongresi, Eylül 1998, Ankara.
- Toğrol, B. (1992). VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları. R. Bayraktar, İ. Dağ, (Ed.), *Devlet terörüne karşı direnme yöntemleri: Bulgaristan'da Jivkov rejimi döneminde Türkler içinde* (259-279). Ankara: VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Düzenleme Kurulu ve Türk Psikologlar Derneği Yayını.
- Tolunay, A., & Sunar, D. (2002). Dindarlık derecesi, dogmatizm ve ahlaki sorgulama arasındaki ilişkiler (Poster Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Güncel Sorunlar ve Psikoloji", Eylül 2002, Ankara.
- Türnüklü, A. (2004). Liselerde öğrenci çatışmaları ve çözüm stratejileri (Sözel Bildiri), XI-II. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Uğurlu, O., & Sakallı-Uğurlu, N.(2002). ABD'deki 11 Eylül saldırısına ve ABD'nin Taliban'a karşı askeri müdahalesine ilişkin tutumlar: Korelasyonel bir çalışma (Poster Bildiri), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Güncel Sorunlar ve Psikoloji", Eylül 2002, Ankara.
- Vanbeselaere, N. (1996). IX. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmalar. G. Okman Fişek, (Ed), *Gruplar arası davranışın sosyal psikolojik analizi: Bireyci bir yaklaşımdan sosyal kimlik yaklaşımına*. (I. Baskı) (45-71). İstanbul: Türk Psikologlar Derneği.
- Yaraman, A. (1998). Türkiye'de laiklik ilkesinin toplumsal psikolojik boyutu: Bir tipoloji denemesi (Sözel Bildiri), X. Ulusal Psikoloji Kongresi, Eylül 1998, Ankara.
- Yapıcı, A. (2004). Dindarlık ile Önyargılı Olma Arasındaki İlişki Üzerine Sosyo-Psikolojik Bir Değerlendirme: Çukurova Üniversitesi Örneği (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Yeşilbaş, E. (2004). *Der Spiegel* örneğinde 11 Eylül 2001'in politik ve psikolojik izdüşümleri (Sözel Bildiri), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.

Özel Oturum, Konferans ve Paneller

- Akşit, B. (2002). Sivil toplum söylemleri: Türkiye'de sivil toplum kuruluşları üzerine bir araştırma (Konferans), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Güncel Sorunlar ve Psikoloji", Eylül 2002, Ankara.
- Arkonaç, S. A. (2004). Ben ve öteki-Doğu ve Batı (Panel), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Aslıtürk, E. (2004). Sosyal psikolojinin ideolojik serüveni (Panel), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Batur, S. (2004). İdeoloji eleştirisi olarak psikoloji tarihi (Panel), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Değirmencioğlu, S. M. (2004). 'Demir üçgen'deki gençler ve psikoloji: Katılım, eylem ve demokrasiye psikolojik bir bakış (Özel Oturum), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.

- Eskin, M. (2002). Bireysel şiddet (Panel), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Güncel Sorunlar ve Psikoloji", Eylül 2002, Ankara.
- Göregenli, M. (2004). Günümüz dünyasında sosyal psikolojik bilginin doğası üzerine (Panel), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Hacıoğlu, R. (2004). Göçün psikolojik yönü (Panel), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- İmamoğlu, E. O. (2002). Doğu-Batı kavşağında benlik: Dengeli ayrışma-bütünleşme modeli (Konferans), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Güncel Sorunlar ve Psikoloji", Eylül 2002, Ankara.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2002). Sosyal değişim, aile ve insan gelişimi: İşlevsel bir model (Konferans), XII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Güncel Sorunlar ve Psikoloji", Eylül 2002, Ankara.
- Kaygusuz, C. (2004). Psikoloji toplum gündeminin neresinde? (Panel), XIII. Ulusal Psikoloji Kongresi "Toplumsal Barış: Dün, Bugün ve Yarın", Eylül 2004, İstanbul.
- Bilgin, N. (1997). Prof. Dr. Nuri Bilgin'le söyleşi: Kutsalın dönüşü, kimlik ve tarihatlar. *Türk Psikoloji Bülteni*, 3(6), 80-84.
- Bilgin, N. (2003). Savaşın kognitif kulislari. *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29(Mart-Haziran), 46-51.
- Bozkurt, S. (2002). Politik psikoloji nedir? *Türk Psikoloji Bülteni*, 26-27 (Eylül-Aralık), 104-106.
- Coşkun, H. (2004). Kimlik Ölçeği'nin bir Türk örneğinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 7(14), 49-60.
- Gökler, B. (2001). Terör karşısında çocuklar. *Türk Psikoloji Bülteni*, 22 (Eylül), 62-63.
- Karaçanta, H. (2000). Sosyal baskınlık kuramı (Social dominance Theory). *Türk Psikoloji Bülteni*, 18(Eylül), 34-36.
- Karakitapoğlu, Z. (1999). Gruplar arası ilişkiler: Sosyal Psikolojik yaklaşımlara toplu bir bakış. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(1), 51-78.
- Karay, Ö. O. (2003). Sorunun bir parçasıysak, çözümün de bir parçası olmalıyız... *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29 (Mart-Haziran), 85-86.

Derleme Yazılar

- Alptekin-Oğuzertem, Y. (2003). Küreselleşen Dünyada toplumsal değişim için barış eğitimi. *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29 (Mart-Haziran), 67-71.
- Aslıtürk, E. (2003). Ölümün yaşama, barışa ve psikolojiye mesajı. *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29 (Mart-Haziran), 81-84.
- Kaygusuz, C. (2003). "Küreselleşme çağı"nda barış mümkün mü? *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29(Mart-Haziran), 52-61.
- Öngel, T. (2003). Barış uzak değil. *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29 (Mart-Haziran), 78-80.

Çeviri Makaleler

ÖK= Özgün Kaynak

- Bahadır, Ş. (2003). Danışmanlık mesleğindeki uzmanlar için acil bir görev: Barış kültürü oluşturmak. *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29 (Mart-Haziran), 72-77.
- ÖK= Gerstein, L.H. & Moeschberger, S. L. (2003). Building cultures of peace: An urgent task for counseling and professionals. *Journal of Counseling and Development*, 81 (1), 115-121.
- Dönmez, A. (2003). William James: İlk barış psikologu. *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29 (Mart-Haziran), 40-45.
- ÖK= Deutsch, M. (1995). William James: The first peace Psychologist. *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology*, 1(1), 27-35.
- Dökmen, Z. (2003). Toplumsal cinsiyet bakış açılı barış psikolojisi. *Türk Psikoloji Bülteni*, 28-29 (Mart-Haziran), 62-66 .
- ÖK= McKay, S. (1996). Gendering peace psychology. *Peace and conflict: Journal of Peace Psychology*, 2(2), 93-107.
- Ersoy Kart, M. (2001). Politik terörizmin sosyal psikolojik yönü. *Türk Psikoloji Bülteni*, 22 (Eylül), 76-88.
- ÖK= Merari, A., & Friedland, N.(1994). Social psychological aspects of political terrorism. *Advanced in Applied Social Psychology*, 185-205.
- Gökler, I., & Yılmaz, B. (2001). Travmatik savaş yaşantıları ve bunların çocuklar üzerindeki etkileri. *Türk Psikoloji Bülteni*, 22 (Eylül), 89-99.
- ÖK= Macksoud, M.S., Dyregrov, A., & Raundalen, M. (1993). Traumatic War Experiences and Their Effects on Children. In J.P. Wilson & B. Raphael (Eds.), *International Handbook of Ttaumatic Stres Syndromes*. NY: Plenum Press.
- Güngör, D. (2000). Guatemala, Peru ve Porto Rico'da etnik çatışmalar ve Kurtuluş Psikolojisi. *Türk Psikoloji Bülteni*, 16-17(Mart-Haziran), 51-59.
- ÖK= Comas-Diaz, L., Lykes, M.B., & Alarcon, R.D. (1998). Ethnic conflict and the psychology of libertion in Guatemala, Peru, and Puerto Rico. *American Psychologist*, 53(7), 778-792.
- Hasta, D. (2001). Kontrol edilemeyen etnomilleyetçi çatışmaların psikolojik dinamikleri: İsrail-Filistin Örneği. *Türk Psikoloji Bülteni*, 7(20), 50-60.
- ÖK= Rouhana, N.N., & Bar-Tal, D. (1989). Psychological dynamics of intractable ethnonational conflicts. *American Psychologist*, 53(7)
- Hasta, D. (2001). Sri Lanka'da siyasal şiddet ve etnik çatışma. *Türk Psikoloji Bülteni*, 21(Haziran), 27-35.
- ÖK= Rogers, J.D., Spencer, J., & Uyangoda, J. (1998). Sri Lanka, political violance and ethnic conflit. *American Psychologist*, 53(7), 771-777.
- Hisli Şahin, N. (2001). "Yaratıcı kötülük olarak gözü dönmüş terörizm" ya da "insanın kötülük kapasitesini anlamaya çalışarak terörizme karşı durmak" *Türk Psikoloji Bülteni*, 22 (Eylül), 46-48.
- ÖK= APA Uluslar arası İlişkiler Birimi tarafından 20 Eylül 2001'de yayımlanan bildiri.

- Karaçanta, H. (2000). Kuzey İrlanda'da yaşanan çatışma. *Türk Psikoloji Bülteni*, 16-17 (Mart-Haziran), 59-63.
- ÖK=** Chains, E. & Darby, J. (1998). The conflict in Northern Ireland. Causes, consequences and controls. *American Psychologist*, 53 (7), 754-760.)
- Oral, N. (2001). Terörist saldırılarının ardından travma sonrası stres belirtilerinde iyileşme. *Türk Psikoloji Bülteni*, 22 (Eylül), 64-75.
- ÖK=** Ayalon, O. (1993). Posttraumatic stress recovery of terrorist survivors. In J. P. Wilson & B. Raphael (Eds.), *International Handbook of Traumatic Stress Syndromes*. NY: Plenum Press.
- Yalçın, A. (2001). Psiko-sosyal destek: Belgrad deneyimi. *Türk Psikoloji Bülteni*, 22 (Eylül), 100-105.
- ÖK=** Gasic-Pavisc, S., & Joksimovic, S. (1997). *Psycho-social support: The Belgrade experience*. In G. Zindovic-Vukadinovic, B. Trebjesanin, & s. Krnjajic (EDs), *Children in the Times of Social Crises*. Belgrade: Institute for Educational Research.
- Yılmaz, B., & Gökler, I. (2001). Travmatik olaylarla başa çıkma: Amerika'daki terörist saldırıları. *Türk Psikoloji Bülteni*, 22 (Eylül), 106-108.
- ÖK=** Perry, B. D. (2001). Coping with traumatic events: terrorist attacks in the United States (Special comments for children and youth/ Special comments for caregivers). www.ChildTrauma.org